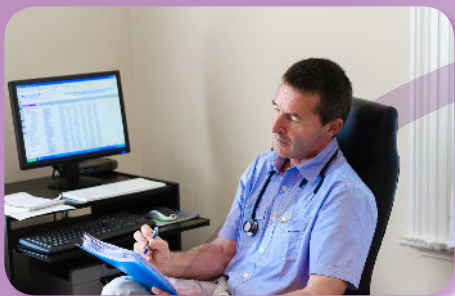

NHG-VISIEDOCUMENT

De virtuele overlegtafel voor multidisciplinaire samenwerking binnen de eerste lijn

nederlands huisartsen
genootschap

NHG-VISIEDOCUMENT DE VIRTUELE OVERLEGTAfel VOOR MULTI- DISCIPLINAIRE SAMENWERKING BINNEN DE EERSTE LIJN

K.H. Njoo

Februari 2017

Door de toename van het aantal (kwetsbare) ouderen en chronisch zieken en door de substitutie van de tweede naar de eerste lijn is de huisartsenzorg in snel tempo veranderd. Er is sprake van schaalvergroting, toenemende formalisatie en multidisciplinariteit binnen de eerste lijn (NIVEL 2010).¹ De huisarts werkt daarbij met steeds meer verschillende zorgverleners samen. Zowel in de eigen praktijk alsook daarbuiten. Deze verschillende zorgverleners werken niet altijd bij dezelfde organisatie(s).

Voor de continuïteit van zorg is informatie-uitwisseling bij multidisciplinaire samenwerking van groot belang. Het beschikken over actuele informatie *at the point of care* levert kwaliteitsvoordelen op voor de zorgverleners en zorgt voor een doelmatige inzet van menskracht, tijd en middelen voor de meewerkende organisaties.

Dit visiedocument beschrijft een toekomstig beeld van de manier waarop ICT-ondersteuning multidisciplinaire samenwerking binnen de eerste lijn kan faciliteren. De conclusies en aanbevelingen zijn gebaseerd op diverse werkbezoeken aan pilotprojecten en het NHG-rapport Multidisciplinair samenwerken binnen de eerste lijn.²

Definitie multidisciplinaire eerstelijnszorg

Multidisciplinaire eerstelijnszorg kan omschreven worden als 'eerstelijnszorg die door meerdere zorgaanbieders met verschillende discipline achtergrond in samenhang geleverd wordt en waarbij regie noodzakelijk is om het zorgproces rondom de consument te leveren'.³

Doel en doelgroep

Het doel van dit visiedocument is om richting te geven aan de discussie over de ICT-inrichting bij multidisciplinaire samenwerking binnen de eerste lijn. Het geeft een kader voor de strategische koers op dit gebied.

Dit visiedocument is geschreven voor huisartsen, beleidsmakers en (huis)artsenkoepels op het gebied van ICT en multidisciplinair samenwerken.

¹ Hansen J, Van Greuningen M, Batenburg RS. Monitor multidisciplinaire samenwerking binnen de eerste lijn. Achtergronden en resultaten van een trend- en verdiepingsstudie. Utrecht: NIVEL, 2010.

² Njoo KH. Multidisciplinair samenwerken binnen de eerste lijn. Utrecht: NHG, 2016.

³ Functionele bekostiging vier niet-complexe chronische zorgvormen. Utrecht: Nederlandse Zorgautoriteit, 2009.

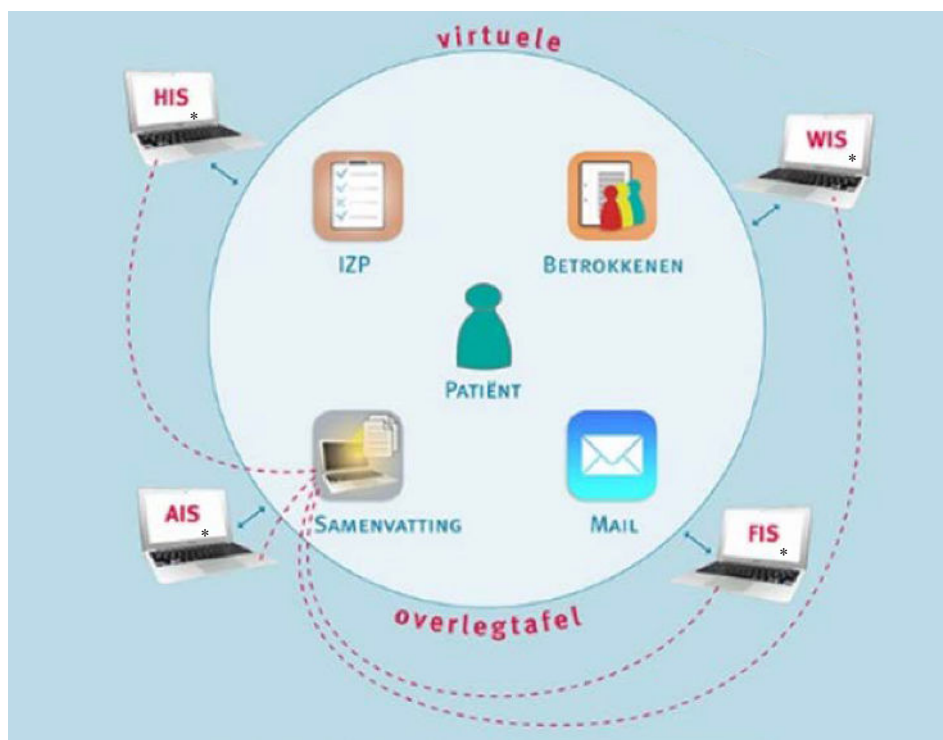
Uitgangspunten

- De WGBO verplicht elke zorgverlener een eigen dossier bij te houden als verantwoording van goede zorg en het eigen handelen (WGBO 1995).⁴ Dit betekent dat zorgverleners bij multidisciplinair samenwerken ieder voor zich een dossier blijven bijhouden over de verleende zorg, ieder daarbij ondersteund door een eigen zorginformatiesysteem.
- Juist omdat de verschillende disciplines in verschillende organisaties met elk een eigen informatiesysteem werken, levert dit knelpunten op bij multidisciplinaire samenwerking. De huidige manier van werken kenmerkt zich door aparte systemen, beperkte inzagemoogelijkheden en elkaar met berichten over wijzigingen informeren. Dit frustreert het overzicht en het actueel en synchroon houden van de informatie voor alle betrokken zorgverleners. Het vergt bovendien veel van het communicatiebewustzijn en de registratiediscipline van de bij de zorg betrokkenen. De dynamiek van multidisciplinaire samenwerking rondom de zorg voor één patiënt vraagt om een bundeling van de voor de samenwerking relevante en actuele informatie.
- Uit deze frustratie zijn spontaan diverse pilotprojecten ontstaan met een zogenaamde virtuele overlegtafel cq. een regionaal samenwerkingsplatform.

---

⁴ www.dwangindezorg.nl/rechten/wetten/wgbo.

VIRTUELE OVERLEGTAfel CQ. REGIONAAL SAMENWERKINGS- PLATFORM

Figuur 1 Schematische voorstelling van een virtuele overlegtafel of regionaal samenwerkingsplatform

* AIS, FIS en WIS: informatiesystemen voor apotheker, fysiotherapeut en wijkverpleegkundige.

Een virtuele overlegtafel of regionaal samenwerkingsplatform is een systeem naast een XIS waarbij de relevante en actuele informatie samenkomt. Een virtuele overlegtafel dient een aantal functies te ondersteunen. Per patiënt is het mogelijk om:

- een Individueel Zorgplan (IZP) bij te houden en in te zien;
- professionele samenvattingen uit de dossiers van betrokken zorgverleners in te zien;
- beveiligde mailberichten uit te wisselen rond één patiënt;
- een lijst bij te houden en in te zien met betrokkenen bij de zorg, inclusief gegevens van de casemanager (CM) en eventuele mantelzorgers en hun bereikbaarheidsgegevens.

Een samenwerkingsplatform moet zo generiek mogelijk opgebouwd zijn, zodat het inzetbaar is voor verschillende zorggebieden, zoals chronisch zieken, kwetsbare ouderen, palliatieve zorg, dementie, (psychiatrische) jeugdzorg, Parkinson en MS.

Functionele integratie tussen XIS en het samenwerkingsplatform is van belang. Voor de zorgverlener moet het als één geheel werken. In verband met de medische gegevens op een samenwerkingsplatform zijn de standardeisen voor informatiebeveiliging bij een medisch dossier van toepassing. Zo hebben alleen bij de zorg betrokkenen (of hun vervangers) toegang tot het dossier van een patiënt.

WERKWIJZE VIRTUELE OVERLEGTAfel CQ. REGIONAAL SAMENWERKINGSPLATFORM

Zorgverleners werken in gescheiden informatiesystemen aan hun eigen verslaglegging. Daarnaast bestaat er een samenwerkingsplatform (SWP) waarop net als in een XIS een dossier per patiënt bestaat. Daarin wordt een gezamenlijk IZP opgesteld en beheerd. Mailberichten rond één patiënt en de professionele samenvattingen uit de verschillende dossiers zijn in het samenwerkingsplatform verzameld.

Een zorgverlener (de casemanager) houdt het IZP bij op het samenwerkingsplatform en de rest heeft inzage of heeft afgesproken rechten om rapportages toe te voegen en (delen van) het zorgplan aan te passen aan de actuele situatie. De meest actuele professionele samenvatting uit de verschillende dossiers is via het samenwerkingsplatform in te zien.

Voordelen

Een virtuele overlegtafel of regionaal samenwerkingsplatform heeft toegevoegde waarde voor de multidisciplinaire samenwerking. De toegevoegde waarde komt tot uiting in het krijgen van overzicht, de actualiteit en synchronisatie van de informatie, het zichtbaar maken van de samenwerking en daardoor het expliciet afspreken van de verantwoordelijkheden.

Nadelen

Een virtuele overlegtafel of regionaal samenwerkingsplatform komt naast een XIS en dient tegelijk goed te zijn geïntegreerd met een XIS. Dit vergt nog een behoorlijke ontwikkeltijd. Ook is het belangrijk om duidelijk het eigenaarschap en de verantwoordelijkheid voor een dergelijke overlegtafel vast te leggen. De financiering moet door de gezamenlijke partijen worden bekostigd. Ook moet de wetgeving rond medische dossiers worden aangepast.

AANBEVELINGEN

Het idee van een virtuele overlegtafel is geboren uit een behoefte in het veld. Het is nu zaak om dit idee stapsgewijs samen met het veld door te ontwikkelen. De voorlopige route is om bij multidisciplinaire samenwerking te streven naar een 'gezamenlijk dossier' voor die informatie die voor de samenwerking van belang is. Voorbereidend op het ontstaan van digitale samenwerkingsplatforms zou het NHG samen met de relevante koepels aan de volgende zaken kunnen werken.

- Het NHG (sectie automatisering, eventueel samen met Nictiz) dient een basis te leggen voor een schets van de informatie-onderdelen waaruit een dergelijk samenwerkingsplatform moet bestaan.
- Het IZP (doelen, zorgafspraken, verantwoordelijken en evaluatiemomenten) speelt een centrale rol bij multidisciplinaire samenwerking. Verdere ontwikkeling van dit model samen met het veld is van belang voor het draagvlak en de toepassing in de praktijk (NHG-bestuur, hoofden, beleid, sectie automatisering).
- Samenwerken met het IZP als centraal instrument dient nader onderzocht te worden. Welke werkafspraken moeten worden gemaakt? Welke variatie is daarin mogelijk? Dit onderzoek kan plaatsvinden zonder dat er reeds sprake is van digitale platforms door bijvoorbeeld een Landelijke Eerstelijns SamenwerkingsAfspraak (LESA) op te stellen met de betrokken partijen (R&W Samenwerking).
- Het NHG heeft samen met Nictiz de taak om de implementatie van de IZP-berichtenstandaarden door de leveranciers te stimuleren en te monitoren.
- Het NHG dient in samenwerking met onder andere Nictiz een koers te ontwikkelen van één IZP per patiënt bij de samenwerking met andere zorgverleners binnen en buiten de huisartsenpraktijk.
- De informatiebehoefte van de betrokken zorgverleners dient onderzocht te worden. Welke informatie moet uit de professionele samenvattingen op het samenwerkingsplatform ter inzage zijn (bijvoorbeeld NHG en Koepel (wijk)verpleegkundigen)?

Het NHG volgt nauwgezet nieuwe ontwikkelingen in de ICT-ondersteuning van zorgprocessen. Een virtuele overlegtafel of regionaal samenwerkingsplatform biedt kansen voor huisartsen om hun multidisciplinaire samenwerking op een efficiëntere manier te organiseren. Het NHG ziet het als zijn taak om samen met zijn leden aan deze ontwikkelingen te werken.

Het NHG is in 1956 opgericht als wetenschappelijke vereniging van huisartsen om een wetenschappelijk gefundeerde uitoefening van de huisartsgeneeskunde in de praktijk te bevorderen. De hoofdbestanddelen van het kwaliteitsbeleid zijn de ontwikkeling van standaarden, deskundigheidsbevordering en de facilitering van een goede praktijkvoering. Hiermee levert het NHG een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de huisartsenzorg en de professionalisering van de beroepsgroep.

Voor meer informatie:

Nederlands Huisartsen Genootschap
Postbus 3231
3502 GE Utrecht
Telefoon: 030 – 282 35 00
E-mail: info@nhg.org
Websites: nhg.org
Thuisarts.nl
HAweb.nl

februari 2017

nederlands huisartsen
genootschap